



§ 60

Tytäryhteisöjen avustaminen energianhinnan noususta aiheutuvien kustannusten johdosta

HEL 2022-014074 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää avustuksia vuoden 2023 talousarvion kohdasta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 7 200 000 euroa tytäryhteisöille seuraavasti:

- HAM Helsingin taidemuseo sr 198 958 euroa,
- Helsingin teatterisäätiö sr 1 396 982 euroa,
- Jääkenttäsäätiö sr 472 701 euroa,
- Helsingin Liikuntahallit Oy 1 383 818 euroa,
- Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr 310 807 euroa,
- Mäkelänrinteen uintikeskus Oy 551 289 euroa,
- Stadion-säätiö sr 1 252 462 euroa,
- Urheiluhallit Oy 1 152 546 euroa ja
- Vuosaaren urheilutalo Oy 480 437 euroa.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope, Tuula Saxholm, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Juha Hakola, Sari Sarkomaa, Harry Bogomoloff
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite1. Tytäryhteisöjen energiatukiaavustukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianosaiset tytäryhteisöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-



tus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 18.1.2023 (asia 7) vuonna 2022 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella 7 200 000 euron ylitysoikeuden vuoden 2023 talousarvion kohdalle 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat. Määrärahat on tarkoitettu kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavien tytäryhteisöjen nopeasta energianhinnan noususta vuosina 2022 ja 2023 aiheutuviin sähkö- ja lämmityskustannuksiin sekä energiatehokkuutta nopeasti parantaviin investointeihin.

Kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavia tytäryhteisöjä on pyydetty marraskuussa 2022 arvioimaan sähköenergia- ja lämmityskustannusten nousua vuosien 2022 ja 2023 aikana sekä yhteisölle mahdollisia ja ajankohtaisia sähkö- ja/tai lämmityskustannuksia pienentäviä energiatehokkuusinvestointeja, jotka ovat nopeasti toteutettavissa. Lisäksi tytäryhteisöjä pyydettiin arvioimaan tarkoituksenmukaisinta tukimallia. Joulukuun 2022 alussa saatujen hakemusten sekä niiden pohjalta käytettyjen tarkentavien keskustelujen perusteella kaupunginkansliassa tarkasteltiin eri tytäryhteisöjen tilanteita. Kokonaisarvion perusteella kaikki energiatuet esitetään myönnettäväksi käyttötalouden avustuksina.

Hakemukset saatiin kolmelta kulttuurin laitosavustusta saavalta tytäryhteisöltä: HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr, Helsingin teatterisäätiö sr sekä Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr ja viideltä liikunnan laitosavustusta saavalta tytäryhteisöltä: Jääkenttäsäätiö sr, Mäkelänrinteen uintikeskus Oy, Stadion-säätiö sr, Urheiluhallit Oy sekä Vuosaaren urheilutalo Oy. Lisäksi avustushakemus saatiin Helsingin Liikuntahallit Oy:lta, joka on Jääkenttäsäätiön tytäryhtiö.

Energiatukia haettiin yhteensä 10,4 miljoonaa euroa, mikä ylitti käytettävissä olevan määrärahan 3,2 miljoonalla eurolla. Haetut avustukset jakaantuivat seuraavasti:

- energiakustannukset vuodelle 2022: 1,8 miljoonaa euroa,
- energiakustannukset vuodelle 2023: 3,8 miljoonaa euroa,
- energiatehokkuutta parantavat sekä muut perusparannus- ja irtaininvestoinnit vuosille 2022-2023 yhteensä: 4,8 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2022 sähköenergia- ja lämmityskustannusten nousuun haetut avustukset 1,8 miljoonaa euroa esitetään huomioitavaksi täysimääräisesti. Arviot nousseista kustannuksista on tehty vertaamalla vuoden



2022 toteumia (1-10 kk) ja toteuma-arvioita (11-12kk) tytäryhteisöjen vuoden 2022 talousarvioihin.

Vuonna 2023 energiakustannusten nousu tytäryhteisöissä on osittain riippuvainen voimassa olevista sähkösopimuksista. Yhteisöillä on voimassa muun muassa kiinteällä hinnoittelulla olevia sopimuksia, pörssi-sähkö- ja sähkönsuojaussopimuksia. Toisille yhteisöille energianhinnan nousu aiheuttaa suhteessa enemmän menopaineita kuin toisille.

Vuodelle 2023 arvioiduista sähköenergia- ja lämmityskustannuksista (3,8 miljoonaa euroa) esitetään huomioitavaksi hakijakohtaisesti vähintään 70 prosenttia, yhteensä 3,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 sähköenergia- ja lämmityskustannusten toteumaan liittyy sähkön hinnan heilunnan ja esimerkiksi mahdollisten sähkön hintarajoitusten ja tukimallien vuoksi vielä paljon epävarmuutta, jonka vuoksi haettuja avustuksia ei ole huomioitu täysimääräisesti.

Investointeihin haettiin avustuksia 4,8 miljoonaa euroa yhteensä 27 investointihankkeelle, joista 17 kohdistui energiatehokkuutta parantaviin investointeihin ja 10 oli muita perusparannus- tai irtaininvestointeja. Haetut investointiavustukset jakaantuivat seuraavasti:

- vuonna 2022 ennen tytäryhteisöjen energia-avustushakua toteutetut/valmistuneet energiatehokkuusinvestoinnit: 0,5 miljoonaa euroa,
- vuonna 2022 käynnistyneet ja vuonna 2023 jatkuvat tai vuonna 2023 käynnistyvät energiatehokkuusinvestoinnit: 3,7 miljoonaa euroa,
- muut perusparannus- ja irtaininvestoinnit: 0,6 miljoonaa euroa.

Määrärahaa esitetään kohdennettavaksi vuonna 2022 käynnistyneisiin ja vuoden 2023 puolella jatkuviin tai vuonna 2023 alkaviin energiatehokkuusinvestointeihin yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa ei esitetä myönnettäväksi jo aiemmin vuonna 2022 toteutettuihin/valmistuneisiin energiatehokkuusinvestointeihin tai muihin perusparannus- ja irtaininvestointeihin.

Energiatehokkuutta parantavissa investoinneissa huomiota on kiinnitetty niiden energiansäästöpotentiaaliin, takaisinmaksuaikaan ja yhdenmukaisuuteen kaupungin omien energiatehokkuutta parantavien investointien kanssa.

Avustusta ehdotetaan myönnettäväksi yhteisölle niiden toimittamiin hakemuksiin perustuen seuraavasti:

HAM Helsingin taidemuseosäätiö yhteensä 198 958 euroa,
- josta 90 958 euroa vuonna 2023 nouseviin sähköenergiakustannuksiin sekä vuoden 2023 Helsinki Biennaaliin nouseviin kuljetuskustannuksiin ja



- 108 000 euroa taidemuseon näyttely- ja toimistotilojen LED-valaistukseen.

Helsingin teatterisäätiö yhteensä 1 396 982 euroa,

- josta 596 982 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 800 000 euroa kaupunginteatterin päänäyttämön LED-valaistukseen.

Jääkentäsäätiölle ja sen tytäryhtiölle Helsingin Liikuntahallit Oy:lle yhteensä 1 856 519 euroa jakautuen yhteisöille seuraavasti:

Jääkentäsäätiölle 472 701 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja Helsingin Liikuntahallit Oy:lle 1 383 818 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin.

Korkeasaaren eläintarhan säätiö yhteensä 310 807 euroa,

- josta 105 807 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 205 000 euroa ilmanvaihtokoneiden vaihtamiseen energiatehokkaisiin EC-puhaltimiin sekä katuvalaistuksen vaihtamiseksi LED-valaistukseen.

Mäkelänrinteen uintikeskus Oy yhteensä 551 289 euroa,

-josta 222 539 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 328 750 euroa suihkuvesien lämmön talteenottojärjestelmään.

Stadion-säätiö yhteensä 1 252 462 euroa,

- josta 1 191 462 euroa vuonna 2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 61 000 euroa nurmen kasvatuslamppujen vaihtamiseksi LED-valaistukseen.

Urheiluhallit Oy yhteensä 1 152 546 euroa,

- josta 435 049 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 717 497 euroa huuhteluvesien takaisinottojärjestelmään, allastilan sekä puku- ja pesuhuoneiden ilmanvaihtokoneisiin sekä suihkuvesien lämmön talteenottojärjestelmään.

Vuosaaren urheilutalo Oy yhteensä 480 437 euroa,

- josta 256 437 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 224 000 euroa huuhteluvesien takaisinottojärjestelmään ja kiinteistöautomaation modernisointiin.



Valtiontukiarviointi

Avustusta saavien tahojen osalta on tehty valtiontukiarvioinnit.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr

Kulttuurin ja kulttuuriperinnön suojelun ja säilyttämisen alaan kuuluu monenlaista toimintaa, esimerkiksi museoita, arkistoja, kirjastoja, kulttuurikeskuksia, teattereita, historiallisia paikkoja ja rakennuksia sekä käsityöperinnettä. Erityisen luonteensa vuoksi tiettyjen kulttuurin, kulttuuriperinnön- ja luonnonsuojeluun liittyvien toimien voidaan katsoa olevan ei-taloudellisia. Tällöin näiden toimintojen julkinen rahoittaminen ei myöskään ole valtiontukea (Komission valtiontuen käsitetiedonanto (2016/C 262/01), kohdat 33–34). Komissio katsoo käsitetiedonannossaan, että julkiselta rahoittamiselta puuttuu taloudellinen luonne, kun se kohdistuu sellaiseen kulttuuria ja kulttuuriperintöä suojelemaan ja säilyttävään toimintaan, joka on maksutta avoinna suurelle yleisölle. Toiminnan luonnetta ei muuta taloudelliseksi se, jos kävijät joutuvat maksamaan rahallisen korvauksen, joka kattaa vain murto-osan todellisista kustannuksista, sillä maksua ei voida katsoa todelliseksi korvaukseksi tarjotusta palvelusta (käsitetiedonanto, kohta 34). HAM Helsingin taidemuseosäätiön tukemiseen ei katsota sisältyvän SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Helsingin teatterisäätiö sr

Helsingin teatterisäätiö sr:lle myönnetyn avustuksen osalta on arvioitu, että tuettu toiminta ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Teatterisäätiö toimii rajatulla alueella ja se ei kielellisten syiden takia todennäköisesti houkuttele käyttäjiä tai vierailijoita muista jäsenvaltioista. Lisäksi tuen vaikutus rajat ylittäviin investointeihin tai sijoittautumisen edellytyksiin on todennäköisesti enintään marginaalinen. (Komission valtiontuen käsitetiedonanto (2016/C 262/01), kohdat 196, 197). Helsingin teatterisäätiö sr:n tukemiseen ei katsota sisältyvän SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr

Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr:lle myönnettävä tuki perustuu kaupunginhallituksen 27.09.2017 § 838 hyväksymään Korkeasaaren avus-



tusohjelmaan vuosille 2017–2027. Avustusohjelman mukaisesti kaupunki maksaa säätiölle peruspääomana toimintatukea 1,2 miljoonaa euroa vuonna 2017 ja tämän jälkeen, vuosina 2018-2027, vuosittain enintään viisi (5) miljoonaa euroa edellyttäen, että vuosittaisessa talousarviossa myönnetään tarkoitukseen määräraha. Korkeasaaren eläintarhan säätiölle nyt myönnettävä 310 807 euron avustus myönnetään osana Korkeasaarelle myönnettävää tukiohjelmaan. Avustusohjelman toimintatuki on myönnetty komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 53 artiklan mukaisena kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen myönnettävänä tukena. Tukiohjelmasta on ilmoitettu komissiolle (SA. 63637).

Jääkenttäsäätiö sr

Jääkenttäsäätiö sr:n osalta on arvioitu, että Jääkenttäsäätiön ylläpitäessä jää -ja urheiluhalleja se ei harjoita sellaista taloudellista toimintaa, jolla olisi vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtioneuvoston päätöksestä 2016/C 262/01, kohdat 196, 197). Kyse ei siis ole SEUT 107 (1) artiklan mukaisesta valtioneuvoston tuesta. Sikäli kuin Jääkenttäsäätiö sr harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tuki myönnetään ehdolla, että säätiö pitää ei-taloudellisesta toiminnasta ja taloudellisesta toiminnasta erillistä kirjanpitoa.

Stadion-säätiö sr

Stadion säätiön hallinnoimassa Helsingin Olympiastadionin rakennuksen ylläpidossa ja perusparannushankkeessa on kyse sellaisesta kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvästä toiminnasta, jolle ei ole todellisia markkinoita ja, joka edellyttää, että julkinen taho rahoittaa rakennuksen ylläpitoa ja perusparannusta. Stadion säätiön sr on kuitenkin eriytettävä kirjanpitoonsa taloudellisen toimintojen osalta, jotta etu ei siirry kilpailulla markkinoilla toimivien yritysten hyväksi. Stadion säätiön on myös perittävä markkinaehtoinen vuokra tiloista, joita vuokrataan taloudelliseen toimintaan. Edellä kuvattujen perustelujen mukaisesti Olympiastadionin rakennuksen kuluihin kohdistuva julkinen rahoitus ei sisälly SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtioneuvoston tukea.

Helsingin Liikuntahallit Oy, Mäkelänrinteen uintikeskus Oy, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy

Mäkelänrinteen uintikeskus Oy:n, Liikuntahallit Oy:n, Urheiluhallit Oy:n ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:n kohdalla kyse on urheilutiloista, jotka palvelevat ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja jotka eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Avustuksen myöntäminen näille toimijoille ei näin ollen ole omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. (Komission valtioneuvoston tiedonanto (2016/C 262/01, kohta 197).



30.01.2023

Asia/16

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite1. Tytäryhteisöjen energiatukiaivustukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianosaiset tytäryhteisöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia